

Vodič obveznog zdravstvenog osiguranja

PRILOG GLASILU SINDIKATA UMIROVLJENIKA HRVATSKE U SIJEĆNU 2023.

NOVOSTI

U OBVEZNOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU

NOVI PRIHODOVNI CENZUS U DOPUNSKOM ZDRAVSTVENOM OSIGURANJU ZA 2023. GODINU

Sukladno Zakonu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju HZZO svake godine provodi usklađivanje prihodovnog cenzusa za ostvarivanje prava na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz sredstava državnog proračuna s promjenama prosječnog indeksa potrošačkih cijena i promjenama prosječne bruto plaće

svih zaposlenih u Republici Hrvatskoj.

Odlukom o usklađivanju prihodovnog cenzusa za ostvarivanje prava na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna u 2022. godini, koja je donesena 30. studenoga 2022. godine, utvrđeno je kako će pravo na plaćanje premije dopunskoga zdravstvenog osiguranja iz državnog proračuna u 2022. godini moći ostvariti osigurane osobe HZZO-a ako im ukupan prihod u prethodnoj kalendarskoj godini, iskazan po članu obitelji, mjesечно nije veći od 2.251,71 kuna/298,85 eura te osigurane osobe – samci, ako im prihod u prethodnoj kalendarskoj godini nije veći od 2.814,64 kuna/373,57 eura.

Navedeni cenzusi primjenjuju se od 1. siječnja 2023. godine.

IZ SADRŽAJA:

- Novi prihodovni cenzus u dopunskom zdravstvenom osiguranju za 2023. godinu
- Cenzus za samce porastao na 2.814,64 kune

IZVJEŠĆE O POSLOVANJU HRVATSKOG ZAVODA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA I.– III. 2022. GODINE (4. dio)

(Nastavak iz prošlog broja)

U ordinacijama opće/obiteljske medicine u razdoblju siječanj–ožujak 2022. godine evidentirano je 13.160.551 posjeta, što je 16,37 % više u odnosu na isto razdoblje prethodne godine kada je bilo 11.309.345 posjeta.

Broj posjeta u ordinacijama za zdravstvenu zaštitu žena, u zdravstvenoj zaštiti predškolske djece i u okviru preventivno-odgojnih mjera za zdravstvenu zaštitu školske djece i studenata broj posjeta također je povećan zbog smanjenja epidemioloških mjera, a u dentalnoj zdravstvenoj zaštiti broj posjeta je smanjen.

U bolničkoj zdravstvenoj zaštiti usluge liječenja akutnih bolesti plaćaju se prema dijagnostičko - terapijskim skupinama (DTS), odnosno DBL - dani bolničkog liječenja za kronične bolesti.

Usporedimo li broj dana bolničkog liječenja za akutne bolesti s brojem slučajeva, može se zaključiti da je prosječno trajanje bolničkog liječenja za akutne bolesti u promatranom razdoblju nešto smanjen i iznosi 6,73 dana, a prethodne godine je iznosilo 6,81 dan iako je i broj dana i slučajeva povećan zbog većeg povećanja broja slučajeva. Isto se dogodilo i kod bolničkog liječenja kroničnih bolesti gdje je prosječan broj dana liječenja smanjen s 21,62 na 21,20 dan.

Izdano je 15.978.958 recepata ili 5,47 % više nego u istom razdoblju prethodne godine, a ovjereno 307.277 potvrda za ortopedska i druga pomagala što je povećanje od 1,25 %.

Isplaćeno je 136.413 naknada za putne troškove za osobe koje zdravstvenu zaštitu koriste izvan mjesta prebivališta odnosno boravišta, što je manje za 1,93 %.

5. NAKNADE

Ukupni troškovi za novčane naknade iskazani su u iznosu od 859.458.242 kune, što je gotovo na razini troškova iz prethodne godine. Najveći dio ukupnih naknada čine naknade zbog bolesti u iznosu od 449.169.822 kune koje su u ovom razdoblju 3,03 % manje nego u istom razdoblju prethodne godine. U okviru ovih troškova najveće smanjenje odnosi se na nakna-

de zbog izolacije koje iznose 42.795.220 kuna (u 2021. godini 63.425.620 kuna) i na naknade privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti koje su smanjene 3,78 % i iznose 264.569.416 kuna (u 2021. godini 274.963.448 kuna).

Troškovi za rodiljne naknade iznosili su 309.953.936 kuna i veći su od istih troškova u 2021. godini 7,63 %.

Naknade plaća hrvatskim braniteljima evidentirane su u iznosu od 3.058.848 kuna što je smanjenje od 17,5 %. Izdaci za specijalizacije, pripravnike i rad pod nadzorom doktora medicine bez specijalizacije u prvom tromjesečju 2022. godine manji su od istih u prethodnoj godini 10,14 %.

Ostale naknade, nakon smanjenja u prethodne dvije godine zbog epidemioloških mjera, povećane su 10,14 % i iznose 40.424.606 kuna.

Iznos isplaćenih naknada plaća zbog izostanka s posla uzrokovane ozljedom na radu ili profesionalnom bolešću isplaćene su u visini od 46.854.917 kuna i predstavlja smanjenje od 11 % u odnosu na isto razdoblje prethodne godine.

Ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad u prvom tromjesečju 2022. godine iznosi 5,29 (u istom razdoblju 2021. godini iznosila je 4,06) što je povećanje čak od 30,30 %, a zbog izuzetno velikog broja oboljelih od bolesti COVID-19 početkom godine. U strukturi ukupne stope, stopa privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca zbog spomenutog povećanja oboljelih iznosi 3,07 (u 2021. godini 1,62). Stopa privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a iznosi 2,22 (u istom razdoblju prethodne godine iznosila je 2,44) i smanjena je najvećim dijelom zbog manjeg broja izostanaka s posla zbog izolacije. U okviru stope privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a, stopa privremene nesposobnosti za rad zbog bolesti i njege iznosila je 1,66 (u 2021. godini 1,75), zbog izolacije 0,26 (u prvom kvartalu 2021. godine 0,26) te komplikacija u trudnoći 0,38 (u 2021. godini 0,42).

Ukupni broj dana privremene nesposobnosti za rad na teret HZZO-a smanjen je 5,26 % i iznosi 2.788.289 najvećim dijelom zbog smanjenja broja dana izostanaka zbog izolacije. Od toga, na bolest, pratištu i njegu otpada 2.078.067 dana (2.115.560 dana u 2021. godini) na izolaciju 231.040

- Izvješće o poslovanju HZZO-a za I.-III. 2022. godine (4. dio)

- Smanjenja naknada zbog izolacije

(316.432 dana u 2021. godini) dok broj dana vezanih za komplikacije u trudnoći iznose 479.182 (511.005 dana u 2021. godini). Od 36.212 prosječnog broja dnevno odsutnih s posla na teret HZZO-a, zbog bolesti izostaje 26.988 osoba, zbog izolacije 3.001 osoba, a zbog komplikacija u trudnoći 6.223 osobe.

Međutim, gotovo dvostruko je povećan broj dana privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca zbog velikog broja izostanaka zbog bolesti COVID-19 u siječnju i veljači, tako da prosječno dnevno izostaje 49.949 osoba (25.348 u 2021. godini).

Prosječno trajanje privremene nesposobnosti za rad u danima, na teret poslodavca iznosi 8,45 dana (9,68 u 2021. godini), a na teret HZZO-a 22,94 dana (27,49 u 2021. godini).

Temeljem prethodno iznesenog, zbog privremene nesposobnosti za rad prosječno ukupno izostaje 86.160 zaposlenika, što je 5,30 % ukupno aktivnih osiguranika.

U razdoblju siječanj-ožujak 2022. godine broj dana privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca iznosi 3.846.069 dana, a na teret HZZO-a 2.788.289 dana ili ukupno 6.634.358 dana, što predstavlja ukupno povećanje u odnosu na isto razdoblje prethodne godine 35,54 % zbog značajnog povećanja dana privremene nesposobnosti za rad na teret poslodavca.

Kao što je već rečeno, ukupna stopa privremene nesposobnosti za rad za prvo trojmeće 2021. godine iznosi 5,29 (u 2021. godini 4,06) te ako promatramo stopu po regionalnim uredima/područnim službama, može se vidjeti da je najniža stopa privremene nesposobnosti za rad u Područnoj službi Virovitica (3,97), a najviša u Regionalnom uredu Rijeka (5,87) ovisno o kretanju broja zaraženih po pojedinim dijelovima Hrvatske.

Stopa privremene nesposobnosti za rad zbog ozljede na radu i profesionalnih bolesti smanjena je u odnosu na prethodnu godinu i u razdoblju siječanj-ožujak 2022. godine iznosi 0,15. Prosječno dnevno iz-

staje 2.383 zaposlenika uz 183.504 dana privremene nesposobnosti za rad.

6. OBVEZE

Na dan 31. ožujka 2022. godine, ukupne obveze HZZO-a iskazane su u iznosu od 5.555.008.421 kuna, od čega dospjele obveze iznose 1.828.713.096 kuna ili 32,92 % ukupnih, a nedospjele obveze iznose 3.726.295.325 kuna ili 67,08 % ukupnih obveza. Potrebno je napomenuti da su u ukupnim obvezama sadržane obveze za beskamatni zajam iz 2020. godine u iznosu od 1.062.991.675 kuna za koji je planirana obročna otplata do kraja 2023. godine.

Glavninu dospjelih obveza čine obveze za zdravstvenu zaštitu obveznoga i dopunskoga zdravstvenog osiguranja u iznosu od 1.380.749.747 kuna. Dospjele obveze za novčane naknade iznose 415.360.260 kuna, obveze stručnih službi obveznoga i dopunskoga zdravstvenog osiguranja 15.395.040 kuna, a za beskamatni zajam 17.208.048 kuna.

Dospjele obveze za zdravstvenu zaštitu u obveznom zdravstvenom osiguranju, najvećim se dijelom odnose na dospjele obveze za lijekove na recepte u iznosu od 1.321.217.080 kuna koje su u porastu u prvom kvartalu zbog nedostatnih prihoda za podmirenje obveza prema ugovornim subjektima. Dospjelle obveze za novčane naknade iskazane su u iznosu od 415.360.260 kuna, a uglavnom se odnose na obveze za naknade zbog privremene nesposobnosti za rad prema korisnicima Državnog proračuna (399.408.144 kune).

Dospjelle obveze na dan 31. ožujka 2022. godine veće su od dospjelih obveza na kraju 2021. godine za 700.265.908 kuna najvećim dijelom zbog povećanja dospjelih obveza za lijekove. Proporcionalno povećanju dospjelih obveza, povećane su i ukupne obveze u odnosu na zadnji dan prethodne godine za 560.734.236 kuna.

(Nastavak u idućem broju)

- Dvostruko povećan broj dana bolovanja na teret poslodavca
- Ukupne obveze HZZO-a preko 5,5 milijardi kuna

Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje - Direkcija
Margaretska 3, 10000 ZAGREB
www.hzzo.hr

Za nakladnika: ravnatelj Lucian Vukelić, dr. med. spec.
Urednice priloga: Veronika Laušin, dr. med. spec., zamjenica ravnatelja HZZO-a
Martina Furlan, dipl. iur. i Nevenka Mirković, dipl. iur.

BESPLATNI TELEFONSKI BROJEVI

za informacije obveznog zdravstvenog osiguranja: 0800 7979
za informacije dopunskog zdravstvenog osiguranja: 0800 7989

Isplata dijela obiteljske mirovine – kako podnijeti zahtjev?

**Novi model
obiteljskih mirovina
od 1. siječnja 2023.**

Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju stupio je na snagu 1. siječnja 2023. godine. Izmjenama i dopunama Zakona izmijenjen je model obiteljskih mirovina kako bi se korisnicima povećalo ukupno mirovinsko primanje omogućavanjem isplate dijela obiteljske mirovine u visini od 27% uz korištenje starosne, prijevremene starosne ili invalidske mirovine.

Zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine **trebaju podnijeti:**

- korisnici kojima su već ranije priznata oba prava (na starosnu ili prijevremenu starosnu ili invalidsku mirovinu i na obiteljsku mirovinu) trebaju podnijeti samo zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine
- korisnici kojima je priznato pravo na starosnu ili prijevremenu starosnu ili invalidsku

mirovinu, a nije im priznato pravo na obiteljsku mirovinu trebaju podnijeti dva zahtjeva, i to: zahtjev za priznanje prava na obiteljsku mirovinu i zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine

- korisnici kojima je priznato pravo na obiteljsku mirovinu, a nije i na starosnu mirovinu, trebaju podnijeti dva zahtjeva: zahtjev za priznanje prava na starosnu mirovinu i zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine.

Korisnik mirovine (starosne, prijevremene starosne, invalidske mirovine) kojemu nije priznato pravo na obiteljsku mirovinu ima pravo na isplatu dijela obiteljske mirovine od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i za šest mjeseci unatrag, ali najranije od dana ispunjenja uvjeta za stjecanje tog prava i ne prije 1. siječnja 2023. Korisnik obiteljske mirovine kojemu nije priznato pravo na starosnu mirovinu ima pravo na isplatu dijela obiteljske mirovine od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i za šest mjeseci unatrag, ali najranije od dana ispunjenja uvjeta za stjecanje prava tog prava i ne prije 1. siječnja 2023. Korisniku mirovine kojemu je priznato pravo i na osobnu i na obiteljsku mirovinu, a zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine podnese najkasnije do 31. prosinca 2023., isplata dijela obiteljske mirovine pripada od prvog dana sljedećeg mjeseca nakon podnošenja zahtjeva i za 12 mjeseci unatrag, a najranije od 1. siječnja 2023. Pravo na isplatu dijela obiteljske mirovine ostvaruje se na temelju zahtjeva korisnika mirovine. **Zahtjev za isplatu dijela obiteljske mirovine** podnosi se područnoj službi/uredu HZMO-a prema prebivalištu podnositelja zahtjeva. Zahtjev se može podnijeti i usmeno u zapisnik, a može se predati besplatno i u svim poštanskim uredima na području RH te u Mirovinskim informativnim centrima, kao i online putem e-Usluga HZMO-a unutar sustava e-Grđani. Uz tiskanicu zahtjeva za isplatu dijela obiteljske mirovine nije potrebno prilagati dodatnu dokumentaciju, a potrebni prilozi uz tiskanice zahtjeva za starosnu, prijevremenu starosnu, invalidsku i obiteljsku mirovinu navedeni su na samoj tiskanici. Tiskanica zahtjeva za isplatu dijela obiteljske mirovine, kao i tiskanice zahtjeva za starosnu, prijevremenu starosnu, invalidsku i obiteljsku mirovinu, mogu se kupiti u Narodnim novinama, a dostupne su na web-stranici HZMO-a www.mirovinsko.hr.

Uvjeti za mirovinu u 2023. godini

Zahtjev za priznanje prava na starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu može se podnijeti najranije mjesec dana prije prestanka osiguranja nadležnoj područnoj službi, područnom uredu i ispostavama HZMO-a prema mjestu prebivališta podnositelja zahtjeva, poštanskim uredima diljem R Hrvatske, Mirovinskim informativnim centrima ili *online* putem e-Usluga HZMO-a unutar sustava e-Građani.

Starosna mirovina

Pravo na starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navrši 65 godina života i 15 godina mirovinskog staža. U prijelaznom razdoblju od 2020. do 2029. godine žene ostvaruju pravo na starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi.

Uvjeti za starosnu mirovinu za žene u 2023. godini:	
Godine života	Mjeseci života
63	3

Osiguranicima koji prvi put ostvaruju pravo na starosnu mirovinu nakon propisane dobi i koji imaju navršenih 35 godina mirovinskog staža polazni faktor za određivanje mirovine povećava se za 0,45% za svaki kalendarski mjesec nakon navršenih godina života propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu.

Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika

Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ima osiguranik kada navrši 60 godina života i 41 godinu staža osiguranja u efektivnom, stvarnom trajanju (provedenom u obveznom mirovinskom osiguranju i produženom osiguranju). Pravo na starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika ne mogu ostvariti osobe koje su navršile životnu dob za ostvarivanje prava na starosnu mirovinu. Pravo na starosnu mirovinu i starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika stječe se od dana kada su ispunjeni uvjeti za mirovinu i nakon prestanka osiguranja (zaposlenje, obavljanje obrtničke ili poljoprivredne djelatnosti i dr.). Iznimka su osiguranici koji su na osnovi izmijenjenog ugovora o radu nastavili raditi do polovice punog radnog vremena pa mogu

i bez prestanka radnog odnosa steći pravo na starosnu mirovinu ili starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika.

Prijevremena starosna mirovina

Pravo na prijevremenu starosnu mirovinu stječe osiguranik kada navrši 60 godina života i 35 godina mirovinskog staža. U prijelaznom razdoblju od 2020. do 2029. godine žene ostvaruju pravo na prijevremenu starosnu mirovinu prema povoljnijim uvjetima, s nižom starosnom dobi i kraćim mirovinskim stažem.

Uvjeti za prijevremenu starosnu mirovinu za žene u 2023. godini:			
Godine i mjeseci života	Godine i mjeseci staža		
58	3	33	3

Polazni faktor za određivanje prijevremene starosne mirovine trajno se smanjuje za 0,2 % za svaki mjesec prije navršenih godina života osiguranika propisanih za stjecanje prava na starosnu mirovinu, neovisno o dužini mirovinskog staža.

Isplata jednokratnog novčanog primanja radi ublažavanja posljedica rasta troškova života

Podsjećamo korisnike mirovina koji su ostvarili pravo na mirovinu do 31. prosinca 2022. te ispunjavaju propisane uvjete za isplatu jednokratnog novčanog primanja (JNP) (*korisnici mirovine ostvarene u RH i u inozemstvu, koji imaju prebivalište u RH, koji nisu zaposleni i čija ukupna mjesečna mirovinska primanja za mjesec prosinac 2022. ne prelaze iznos od 4.360,00 kuna*) kako će se im se JNP isplatiti **u ožujku 2023.** Korisnici hrvatskih i inozemnih mirovina koji su mirovinu ostvarili do 31. prosinca 2022. radi isplate JNP-a obvezni su HZMO-u **do 28. veljače 2023.** dostaviti dokaz o iznosu inozemne mirovine koju je isplatio inozemni nositelj osiguranja za mjesec prosinac 2022. ili izjavu da ne primaju inozemnu mirovinu putem *online* obrasca ili tiskanice dostupne na web stranici HZMO-a. Dokaz također trebaju dostaviti korisnici kojima nije isplaćen JNP u prosincu 2022. jer nisu u roku dostavili dokaz o iznosu inozemne mirovine za kolovoz 2022. ili izjavu da ne primaju inozemnu mirovinu.

KORISNICI MIROVINA - isplata u prosincu 2022.

Vrsta mirovine	Broj korisnika	Prosječne svote mirovina
Prema Zakonu o mirovinskom osiguranju - ZOMO		
Starosna mirovina	492 707	3.079,33 kn
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35. ZOMO-a	47 664	4.043,09 kn
Starosna mirovina prevedena iz invalidske - čl. 58. ZOMO-a	77 539	2.722,63 kn
Prijevremena starosna mirovina	207 768	2.983,58 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO-a	379	3.296,23 kn
Invalidska mirovina	97 212	2.326,43 kn
Obiteljska mirovina	211 294	2.309,29 kn
UKUPNO - ZOMO	1 134 563	2.870,06 kn
Korisnici koji su u 2022. godini prvi put ostvarili pravo na mirovinu - ZOMO		
Starosna mirovina	21 264	2.902,02 kn
Starosna mirovina za dugogodišnjeg osiguranika - čl. 35. ZOMO-a	5 455	3.790,53 kn
Prijevremena starosna mirovina	6 359	3.099,13 kn
Prijevremena starosna mirovina zbog stečaja poslodavca - čl. 36. ZOMO-a	20	3.445,37 kn
Invalidska mirovina	1 844	2.244,84 kn
Obiteljska mirovina	11 044	2.391,01 kn
UKUPNO	45 986	2.886,25 kn
Prosječna starosna ZOMO mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina	109 525	4.421,73 kn
Prosječna ukupna ZOMO mirovina s mirovinskim stažem od 40 i više godina	219 513	4.005,67 kn
Korisnici najniže mirovine kojima je mirovina određena prema ZOMO-u	279 839	1.952,91 kn
Korisnici najviše mirovine prema Zakonu o najvišoj mirovini	1 735	8.071,16 kn
Ukupan broj osiguranika		1 617 006
Ukupan broj korisnika mirovine		1 228 771
Odnos broja korisnika mirovina i osiguranika		1:1,32
Prosječna netoplaća u Republici Hrvatskoj za listopad 2022.		7.745 kn
Prosječna starosna mirovina ZOMO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili u 2022. godini		3.087,23 kn
Korisnici mirovina - muškarci (46,06%)		566 030
Korisnici mirovina - žene (53,94%)		662 741
Prosječan mirovinski staž za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		31 godina
Prosječna dob za ukupan broj korisnika mirovina - ZOMO		72 godine
Prosječan mirovinski staž za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2022. godini - ZOMO		35 godina
Prosječna dob za korisnike starosne mirovine ostvarene u 2022. godini - ZOMO		63 godine
Procjena potrebnih sredstava za isplatu mirovina i mirovinskih primanja		3.950.000.000 kn

Uređuje i grafički priprema:

Ured za odnose s javnošću HZMO
A. Mihanovića 3, 10000 Zagreb
e-mail: urednistvo@mirovinsko.hr
faks: 01/4595-168

INFOTELEFONI:

+385 1 45 95 011

+385 1 45 95 022

(radnim danom od 8 do 16 sati)